

Србија у промененим околностима

У [претходном тексту](#) описан је међународни контекст у коме треба посматрати позицију Србије. У економском, политичком и војном погледу она је и даље, без обзира на значање геополитичке промене у свету, у чврстом западном загрљају. Удео западног капитала у привреди Србије далеко је изнад оног из Кине. Исти однос је и кад је у питању јавни дуг. Србија се граничи са државама које су или чланице НАТО или су под потпуном западном контролом. Најзад, и страна бесповратна помоћ која је у Србију стигла у последње две деценије углавном је, према званичним подацима, долазила из ЕУ (3,5 милијарде евра) и САД (1 милијарду долара). Њу, наравно, прати и политички утицај. Иако појачано присуство Кине на Балкану није у суштини променило позицију Србије, делимично је поправљена њена преговарачка позиција према ЕУ. Треба подсетити на једну занимљиву анегдоту из деведесетих. Када је Милошевић тада затражио од кинеских руководилаца да више помогну Србији, они су му, према сведочењу Ивице Дачића одговорили кинеском пословицом: "Далека вода ватру не гаси". Данас је Кина ближа Балкану. Капитал својом динамиком поништава и преобликује простор.

Успоравање процеса придруживања западноблукских држава ЕУ оставило је празан простор на коме Кина покушава да повећа свој утицај. Унија отеже са проширивањем због страха да би тако могла да увезе балканске сукобе и да постане још компликованија за управљање.

Кинеске инвестиције не доносе Србији трансфер технологије, а на градњи инфраструктуре и фабрика ангажован је велики број кинеских радника

Међународни положај Србије између западног "загрљаја" и кинеског "полузагрљаја"

Пише: Мирослав Самарцић
среда, 01 септембар 2021 11:11

Кинеско ангажовање на Балкану економски је мотивисано. Компаније из Кине организују производњу у Србији како би робу продавале на тржишту ЕУ. Аутомобилске гуме које ће производити Линглонг у Зрењанину куповаће европска аутомобилска индустрија. Да би тржиште ЕУ било отворено, нужно је одржавање добрих међусобних политичких односа. Кина извози у Србију своју прљаву технологију и подржава ауторитарну власт Алекснадра Вучића. За њу је важан критични географски положај Србије као копче према Централној Европи. Кинеске инвестиције не доносе Србији трансфер технологије, а на градњи инфраструктуре и фабрика ангажован је велики број кинеских радника. Кина настоји да уђе на тржиште ЕУ преко инвестирања на периферним европским тржиштима. Она није заинтересована да се сукобљава са Унијом, већ да јој буде партнер на Балкану.

Економиста Алберт Хиршман, анализирајући трговинску стратегију Немачке у првој половини дведесетог века, уочио је да је у међународној трговини она настојала не само да оствари економску добит, већ и да стекне политичку и војну моћ. Роберт Аткинсон сматра да слично данас поступа и Кина. Она, чак и кад су јаке економије у питању, чини напоре да их учини зависним од свог извоза, да тако ослаби њихове привредне капаците и подреди их потребама своје економије. Кина најпре, тобоже из несебичних разлога, додељује помоћ. Потом следе кредити под неповољним условима, ангажовање кинеских предузећа у градњи инфраструктуре и сл. Кад нападнута земља не буде у стању да отплаћује кредите остаће без вредне имовине, а кински политички утицај у њој ће расти. У овакву кинеску замку већ су упале Црна Гора и Северна Македонија. И западне компаније и финансијске институције користе енормно штампање новца да би, фактички бесплатно, преузели власништво над привредним и природним богатствима

Пише: Мирослав Самарцић
среда, 01 септембар 2021 11:11

зависних земаља.

Прошле године режимска пропаганда у Србији величала је на сва звона кинеске донације у медицинској опреми. Испоставило се да су кинеске вакцине против вируса ковид-19 сумњиве ефикасности. Потом је Вучић најавио мегаломанске инфраструктурне пројекте који ће бити финансирани кинеским кредитима. Уколико се његова обећања остваре, главни "инфраструктурни" подухват у нашој земљи наредних година вероватно ће бити пут у дужничко ропство. Процењује се да ће јавни дуг Србије до краја ове године достићи тридесет милијарди евра. Градња често непотребне инфраструктуре задуженост ће повећати, а Србија ће постати зависна од свих великих центара акумулације капитала. Такав сценарио представља праву националну катастрофу.

Кинеска спољна политика вођена је капиталистичким и националним интересима, исто као када су у питању западне државе. Она следи Конфучија исто колико и западне демократије Кантов концепт вечног мира. Кина није држава која промовише промену друштвених односа у свету, као што је некад чинио СССР. Она је данас капиталистичка сила којој одговара статус кво. Кинеска спољна политика је глобалистичка и не почива на пролетерском интернационализму. Она одавно није антиимперијалистичка. Дакле, Кина је данас конзервативна сила у међународним односима. Евентуални већи конфликт између ње и САД биће конфликт двеју конкурентских капиталистичких држава, а не сукоб ауторитарног система против демократије (неидеолошки мултилатерализам). Кина ће подржавати развој неразвијених земаља само ако је то у њеном националном

интересу.

Најважније одлуке којима се уобличава економски и политички систем у Србији доносе се од стране великих сила. Србија је полуколонија, државе којима смо подређени контролишу политичке процесе у нашој земљи

Најважније одлуке којима се уобличава економски и политички систем у Србији доносе се од стране великих сила. Србија је полуколонија, државе којима смо подређени контролишу политичке процесе у нашој земљи. Главни унутрашњи политички догађаји у Србији 2021. су преузимање председничке функције у САД од стране Бајдена и парламентарни избори у Немачкој, који ће бити одржани у септембру. Како ови догађаји утичу на положај наше земље?

Бајденова администрација следи агресиван спољнополитички курс. Заоштравање односа са Русијом већ је почело. Супортстављање кинеском утицају на Балкану је врло вероватно. Извесно је да ће Бајден, за разлику од Трампа, уложити велике напоре да реинтегрише евроатлански блок, како би се удруженим снагама супротставио Кини и Русији.

Познаваоци прилика сматрају да у Немачкој после избора неће доћи до великих промена. Зелени и СПД у влади биће ближи САД, ЦДУ/ЦСУ биће отворенији према Русији. Социолог Волфганг Штрек закључује "Центризм ѿбер аллес?" Ко год да буде немачки канцелар, он ће у Србији тражити новог Недића. Немачкој Србија треба као анекс њене привреде. Она, ЕУ и САД не подржавају, већ сузбијају демократију и економски развој у нашој земљи. Своје циљеве могу остварити само преко ауторитарног режима, спремног на колаборацију. Наравно, исти је случај и са Кином.

Међународни положај Србије између западног "загрљаја" и кинеског "полузагрљаја"

Пише: Мирослав Самарџић
среда, 01 септембар 2021 11:11

[Промена односа Србије у свету - услед Кине и западни одговор](#)